

Szakmai beszámoló

Határtalanul -Tanulmányi kirándulás hetedikeseknek

„Felvidéki portya” - 4 nap Felvidék keleti részén

Tiszaalpári Árpád Fejedelem Általános Iskola

HAT-KP-1-2024/1-000383

2025. június 10-13.

Szlovákia

1. A program összefoglaló leírása

A HAT-KP-1-2024/1-000383 számú „Tanulmányi kirándulás hetedikeseeknek” program keretében iskolánk tanulói a „Felvidéki portya” -4 nap Felvidék keleti részén elnevezésű kiránduláson vettek részt 2025. június 10-13. között Szlovákiában.

A pályázat kiváló lehetőséget teremtett diákjaink nemzettudatának formálásához, a nemzeti összetartozás érzésének kialakításához, elmélyítéséhez. Ezáltal megismerhették a határon túli magyarság életét. A tanulmányúttól elsősorban a tanulók magyarságtudatának, hazaszeretetének megerősödését várjuk, azt, hogy ne tekintsék idegeneknek a határon kívül élő magyarokat. Az emocionális képességek fejlődésében, a rászorulókkal szembeni önzetlenség kialakításában is segít.

Az anyagi támogatást, a 4 945 164 Ft-ot az étkezésre, a szállásköltségre, az útiköltségre, biztosításra, és a meglátogatott helyek belépőinek finanszírozására fordítottuk.

A pályázat legfontosabb eredménye, hogy lehetőséget biztosított arra, hogy a határon túl élő magyarság életébe bepillantassunk, kulturális értékeit meglátogathassuk. A tanulók közül alig néhányan jártak eddig a Felvidéken, így nagy öröm volt számukra, hogy alföldi gyerekként megismerkedhettek a hegyes-dombos táj szépségeivel. Az út során olyan emlékhelyeket látogattunk meg, melyek a magyar irodalom és történelem kiemelkedő személyiségeihez kötődnek: Petőfi Sándorhoz, Mikszáth Kálmánhoz, Tompa Mihályhoz, II. Rákóczi Ferenchez, Thököly Imréhez, Mátyás királyhoz, Benyovszky Mórchoz stb..

Idegenvezetőnk, vagy ahogy ő mondta, honismereti vezetőnk, Balassa Zoltán a kiváló kassai helytörténész, egyetemi tanár volt, aki hatalmas tudásával, helyismeretével kápráztatott el bennünket. S az ismereteket sikerült neki a hetedik osztályos tanulók számára is érdekesen továbbadni, érthetően elmagyarázni. Zoli bácsi ez alatt a rövid idő alatt szeretettel kalauzolt bennünket a Felvidék városaiban és természeti környezetében is. A program a tanulók életkorának megfelelő volt, tartalmazott komoly és könnyebb elemeket, a városlátogatásokon kívül túrát, természetjárást is tervezett bele a Talabor Utazási Iroda. A csoport valóban megismerkedhetett a Szlovákiában élő magyarság életével, mindennapjaival. A helyi iskolarendszert a Magyar Jelenlét Házában Kovács Ágnes, a Rovás Központ igazgatója mutatta be a csoportnak.

2. Az eredetileg tervezett programban bekövetkezett változások

A tervezetthez képest néhány dolgon változtatnunk kellett, hogy minél kevesebbet sérüljenek a pályázatban foglaltak. Először is az idegenvezetőnkkel a közlekedésben bekövetkezett változások miatt nem Selmecebányán találkoztunk, mert az idő előrehaladása miatt nem értünk volna oda a délutáni bejelentett programunkra Dobsinára. Ezért Zólyomban várt bennünket, ahol a várat néztük meg Selmecebánya helyett. Innen Besztercebányára utaztunk tovább, s a város megtekintése után sikerült időben érni Dobsinára, így a délutáni dobsinai program is megvalósult. A megszervezett program ellenére a Rozsnyói Református Alapiskolában nem fogadtak bennünket, így Kassán jártunk a Márai Sándor Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium és Alapiskolában. Sajnos egyéb elfoglaltságukra hivatkoztak, így itt is csak villámlátogatásra volt lehetőségünk. A helyi termelő személy helyett, aki Rimaszombat környékén várt volna bennünket, egy kiemelkedő tevékenységet folytató, ismert helyi személlyel, Kovács Ágnessel a Rovás Központ igazgatójával találkoztunk és beszélgettünk Kassán. Zoli bácsinak köszönhetően egyéb programelemekkel bővült a kirándulásunk: Poprádra utazva megálltunk Szepesszombat központjában, ahol a 48-as emlékművet koszorúztuk meg, majd a 300 éves hársfát látogattuk meg, a Tornagörgői vízesésben gyönyörködtünk. A krasznahorkai vár helyett, amely még mindig felújítás alatt van, a lubló várba kapaszkodtunk fel.

A Határtalanul programunkban lettek ugyan változások, de ezek nem befolyásolták a pályázati cél megvalósulását.

3. A támogatott tevékenység (program) három szakaszának (vagyis az előkészítő szakasz, az utazás, és az értékelő szakasz) részletes bemutatása

I. Az előkészítő szakasz

Előzetes feladatként beszereztük a szülőktől a nyilatkozatot, amelyben engedélyezték a törvényes képviselők a kiránduláson való részvételt. Ez még februárban történt. A tavasz folyamán a résztvevő diákok több tanóra keretében készültek a tervezett helyszínek nevezetességeinek megismerésére. Irodalomórakon a helyszínekhez kapcsolódó történeteket olvastak, Mikszáth Kálmán alkotásai hetedikes tananyagok, így összekapcsoltuk a felkészüléssel, s megtekintettük a Szent Péter esernyője című filmet. De felhívtuk a figyelmet

rá, hogy a „nagy palóc” élete és munkássága szervesen hozzátartozik a Felvidékhez, Gömörországhoz. A regények érdekessége a felvidéki táj, a Besztercebánya és Selmecebánya között fekvő vadregényes vidék jellegzetes színeinek a megjelenítése. Történelemből megismerték a tájegységhez kötődő legfontosabb eseményeket, személyeket. Énekórán megtanulták a Felvidék himnuszát és az Összetartozás dalát. Biológia és földrajzórán a tájegység élővilágát és földrajzi képződményeit ismerték meg. Technikaórán és közösségi órán a Felvidék jellegzetes ételeit és népszokásait tanulmányozták.

A Barangoló okosdoboz Felvidékhez kapcsolódó feladatait informatikaórán és az előkészítő órákon rendszeresen használták, megoldották. <https://www.okosdoboz.hu/hu-HU/Hatarontuli> Iskolai előkészítő feladatot készítettek, otthoni feladatként házi dolgozatot készítettek a Felvidék földrajzáról, történelméről, néprajzáról, magyar irodalmáról, ehhez használták a megadott elektronikus és nyomtatott forrásokat (Rákóczi nyomában, Kárpát -medencei bakancslista összefoglaló videóit, olvastak a Felvidékről, érdekességeket találtak.). Elkészítették a kirándulás útvonalát térképen, s ehhez az utazás után képeket csatoltak.

Határtalan Felvidék - Felvidék 4K - Ismeretterjesztő úti filmet tekintettek meg a Felvidékről, melynek állomásai a mi kirándulásunkon is sorra kerültek.

<https://www.youtube.com/watch?v=CJwntWKqWIY>

BASKA MAGYARUL BESZÉL (2023) című történelmi vonatkozású film előzetesét is bemutattuk nekik. Baska Barbara dokumentumfilmje édesapja, Baska József festőművész gyermekkori élményeit eleveníti fel, és a rendező a személyes családtörténetén keresztül mutatja be a Szudéta-vidéki kitelepítés elől Magyarországra menekülő felvidéki magyarság sorsát. A film Baska József visszaemlékezéseivel, valamint művészi pályafutásának felelevenítésével enged betekintést a világháborút követő tragikus eseményekbe. Egy felvidéki magyar család 1946-ban a kényszermunka elől éjjel, hóban szekéren öt gyerekkel menekült Magyarországra. 50 évvel később a kisfiút díszpolgárrá avatták Rozsnyón. Így vett elégtételt a tanáron, aki annak idején kipofozta az iskolából.

<https://www.youtube.com/watch?v=Ya7ZnarZlwQ>

Az indulás előtt, az előkészítő óra részeként szülői értekezletet tartottunk, bemutattuk a tervezett programot. Egy power point bemutató keretében ismertettük meg a programelemeket. A felkészüléshez, csomagoláshoz részletes tájékoztatást adtunk. Az utazáshoz szükséges dokumentumokat ellenőriztük.

II. Az utazás bemutatása

1. nap: 2025. június 10. kedd

Reggel 6 órakor gyülekeztünk az iskola előtt. A csomagok bepakolása után elbúcsúztunk a szülőktől és várakozással telve indultunk útnak. Parassapusztánál léptük át a határt. Idegenvezetőnk, Zoli bácsi Selmecebányánál csatlakozott volna hozzánk, de a közlekedés közbe szőtt, késett a vonat, nem érte el a csatlakozást, így módosítottunk az eredeti elképzelésen, és Zólyomban várt bennünket. A bemutatkozás után azonnal munkához látott, és már mesélt is a mellettünk magasodó Zólyom váráról. Ismerős volt számunkra, hisz Balassi Bálintról sokat tanultunk, a tanulók tudták, hogy itt született a költő, politikus, hadvezér. Közben azt is megtudtuk, hogy idegenvezetőnk csupán névrokona a történelmi alaknak (Balassa Zoltán). A vár megtekintése után Besztercebányára indultunk, ahol városnéző séta következett. A Garam folyó mentén fekvő településen a várnegyed, a vártemplom, a Thurzó-ház, a Beniczky-ház, és a Mátyás-ház szerepelt a programban. Zoli bácsi otthonosan mozgott az utcákon és a téren, hiszen itt született és itt járt először iskolába. Mindenről tudott valami érdekeset mondani. A gyerekek szabadon nézelődhettek a főtéren és hűsölhettek, fényképezkedhettek a szökőkút közelében. Délután következett a jeges kaland, utazás a hegyekbe, a Dobsinai jégbarlangba. Meredek kaptatón jutottunk fel a barlang bejáratához, felöltöztünk a meleg ruháinkba, és leereszkedtünk a hegy belsejébe. Már a bejáratnál jeges szellő csapott meg bennünket. Csodaszép képződményeket láttunk, és meghallgattuk a barlang keletkezésének történetét. Lépcsőn fel és lépcsőn le sétáltunk, miközben mellettünk figyeltük a néhol 26 méter vastagságú jégmezőt. A barlangból kijutva ismét a nyárban találtuk magunkat, és megszabadultunk a meleg öltözéktől. Ezt követően továbbutaztunk szálláshelyünkre, Szepespatakra. Berendezkedtünk 2-3 ágyas szobáinkba, körbejártuk az épületet, felfedeztük a mellettünk csörgedező kis patakot, a játszóteret és a modern focipályát, ahol a gyerekek lejátszották az első meccset is a helybeli gyerekcsapattal. Így megtörtént az ismerkedés is. Meleg vacsora várt bennünket.

2. nap: 2025. június 11. szerda

Reggelink elfogyasztása után Poprádra, a Magas -Tátra kapujába utaztunk. A Tátra iránti érdeklődés növekedésével gyors fejlődésnek indult a város, magába olvasztotta Szepesszombatot és Nagyszombatot is. Útközben megtekintettük a 300 éves kislevelű hársfát, melynek törzse legalább 7 m kerületű. A gyerekek körbeállták, és lemérték, hogy körülbelül 7-en érik körül. Útba ejtettük Szepesszombatot is, ahol az 1848-as emlékműre koszorút helyeztünk. Szepesszombaton van az egyik legjobb formában fennmaradt középkori épületegyüttes a mai Szlovákia területén. Ennek köszönhető, hogy Szepesszombat 1953 óta városi műemlék-rezervátum. Sok helyen nem látni magyar feliratot, így idegenvezetőnk örömmel mutatta, hogy a templom elején még ott a magyar felirat /Épült 1777, Javítottatott 1897/. Majd Poprádra érve a belvárosi sétát követően betértünk a Tátra Múzeumba. Itt a Tátra természetrajzi és néprajzi gyűjteményét tekintettük meg, és a környéken felfedezett szarkofágot. A tátrai múzeumokban található szarkofágok közül a legjelentősebb a Poprádi Múzeumban található, ahol egy 4. századi germán fejedelem sírját fedezték fel, melyben egy ritka fa szarkofágot is találtak. A kiállítás ezen ritka leletekkel és a fejedelem sírjának rekonstrukciójával várja a látogatókat. Mi is megtekintettük a felfedezés képeit, a rekonstrukcióról készült felvételeket, s sok érdekességet tudtunk meg a származás koráról.

Ezt követően Késmárkra utaztunk. Egyre közelebb kerültünk a magas hegyekhez, a gyerekek hol jobbra, hol balra tekintettek, hogy megörökössék a magaslatokat. Ez a Szepesség központja egyben kapu a Magas-Tátrához. Késmárkon két evangélikus templom áll egymás szomszédságában. A késmárki fatemplomot 1687 és 1717 között építették fából, vasszögek felhasználása nélkül, belső tere fafaragványokkal gazdagon díszített. A földszinten és a hat kóruson összesen 1500 fő számára van hely, és a világörökség részét képezi. A másik templom az evangélikus újtemplom, benne a Thököly -mauzóleum. 1909-ben alakították ki a Thököly-mauzóleumot, ahol örök nyugalomra helyezték az 1906-ban hazaszállított Thököly Imre maradványait az Oszmán Birodalomból. Mindkét templomba bementünk, és a

mauzóleumban koszorút helyeztünk el Thököly sírjára. A gyerekek kicsit megszeppenve álltak az emelvény mellett, hisz a tanulmányaik során már nem egyszer találkoztak a hadvezér nevével. Rövid városnézés után, egyenesen a késmárki várhoz tartottunk. A várkastély a Tátra csipkés csúcsaival a háttérben, reneszánsz stílusú bástyaival a Szepesség egyik legszebb városi erődítménye. Kedvező elhelyezkedése könnyű bejárást biztosít minden ide érkezőnek, hiszen a városközpontból egy rövid sétán keresztül egyenes út vezet ide. A vár előtt Thököly lovasszobra fogadott bennünket, ahol a sétától elfáradt gyerekeink megpihentek. Többen egyenesen a várba mentek, és a kilátásban gyönyörködtek. Sok időnk nem volt a nézelődésre, mert folytatni kellett az utat Ólublóra. Itt a Poprád túloldalán emelkedő 200 m magas hegytetőn álló Lubló várát látogattuk meg. Már a feljutás is kihívás volt a tanulók számára és nekünk is. Sokan egyenesen nekiindultak a hegytetőnek, mások a kényelmes sétát választották. A 711 m magasan emelkedő, 14. században épült várban sok érdekességet tudtunk meg a középkori emberek mindennapi életéről, étkezési és öltözködési szokásairól. Azt is megtudtuk, hogy a lengyel koronázási ékszereket itt rejtegették, és Benyovszky Móric, a nemes és világutazó, Madagaszkár királya is itt volt börtönben. A vár legmagasabb tornyából már láttuk a lengyel határt is. A délután utolsó állomása a Csorba -tó volt. Gyalogos túrára indultunk a tó körül, ahol a Magas-Tátra különleges növény- és állatvilágában gyönyörködhettünk. Ezt követően visszaindultunk szálláshelyünkre Szepespatakra. Az estét a gyerekek közös játékkal, beszélgetéssel, az élmények felidézésével töltötték.

3. nap: 2025. június 12. csütörtök

Reggeli után Lőcsére utaztunk, melynek belvárosa az UNESCO világörökség listáján is szerepel. Városnézésre indultunk, melynek során felkerestük a Szent Jakab templomot, mely sokak szerint a történelmi Magyarország legszebb temploma. Főoltára Lőcsei Pál mester alkotása, ami a világ egyik legszebb és legnagyobb gótikus oltára. További látnivalók a főtér, a városháza és a Thurzó-ház volt.

Fényképezkedtünk a szégyenketrec előtt, találtunk egy fagyizót, ahol a nagy melegben kicsit lehűthettük magunkat. Mielőtt tovább utaztunk volna, lehetőségünk nyílt emléktárgyakat, hűtőmágnest, ajándékokat vásárolni. Mindenki boldogan indult vásárlókörra. A bevásárlás után továbbutaztunk a felvidék egyik látványos természeti szakaszához, a Szlovák Paradicsomhoz. Frissítő természetjárásra indultunk a környék flórájának és faunájának felfedezése mellett. A Tamásfalvi - kilátót látogattuk meg. Meglehetősen meredek úton haladtunk felfelé az erdővel borított terepen, de fent csodálatos kilátás tárult elénk. Alattunk volt a mélység, előttünk a hegyek. A rövidnek ígérkező túra közel két órahosszáig tartott. A túrát követően visszautaztunk a szállásunkra, ahol finom vacsora várt bennünket. Most kicsivel rövidebb volt a program, így több idő jutott a környék felfedezésére. A bátrabbak a közelben található sípályán még próbára tették magukat, és felkapaszkodtak a lejtőn. Fentről parányinak tűnt az egész falu, és jó messzire el lehetett látni. Lefelé már egész gyorsan haladtunk, különösen, mert tudtuk, hogy vacsorára le kell érünk. A szálláshelyen finom bolognai spagettivel vártak bennünket.

4. nap: 2025. június 13. péntek

A reggeli után búcsút vettünk a szállásunktól, Szepespataktól, a Magas -Tátrától és elindultunk Kassára, Szlovákia második legnagyobb városába. Először a Márai Sándor Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium és Alapiskolát látogattuk meg, ahol nem sok időt tölthettünk, mert egyéb elfoglaltság miatt nem volt alkalmuk kalauzolni minket. Majd a Magyar Jelenlét Házában Kovács Ágnes a Rovásközpont igazgatója fogadott bennünket, akivel a Szlovákiában, Kassán élő magyarok, diákok életéről beszélgettünk. Ezután városnézés következett: végig haladtunk a főtéren, gyönyörködtünk a Szent Erzsébet Székesegyházban, meghallgattuk Zoli bácsi humoros történeteit a vízköpőkről, majd II. Rákóczi Ferenc kriptájára koszorút helyeztünk. 1906-ban II. Rákóczi Ferenc fejedelem hamvait hazaszállították, és Kassán a Szent Erzsébet-dóm kriptájában helyezték örök nyugalomra. A városra

azért esett a választás, mert a fejedelem nemcsak többször megfordult a városban, de a felkelés irányítását is intézte innen. Következett az Orbán torony, a szökőkút mellett a Nemzeti Színház, utána a Thurzó ház. A Bethlen -ház mellett haladtunk el a Rodostói házhoz. Itt II. Rákóczi Ferenc szobránál szintén koszorúztunk. Kassa magyarok által egyik leglátogatottabb nevezetessége Rákóczi fejedelem rodostói házának a pontos másolata, mely a középkori városfal erődrendszerének legrégebben megmaradt részlete, a Hóhérbástya udvarában áll. A népszerű kiállítás bemutatja a szabadságharc vezetőjének mindennapjait, személyes tárgyait – a rodostói kelet hangulatával fűszerezve. A közelében található Miklós-börtönt kívülről néztük meg, A 17. századtól egészen a 19. századig működött börtönként és kínzókamraként az épület, és itt is lakott a mindenkori városi hóhér. Nevét Rákóczi fejedelem kegyetlen hírű hóhérjáról Miklósról kapta. Már kívülről is középkori hangulatot idéz vastag falaival, apró ablakaival, valamint bent zezugos folyosóival.

Ezt követően Rozsnyóra utaztunk. Útközben elhaladtunk a görgői halastavak mellett, megálltunk a Tornagörgői vízesésnél, mely a Szlovák-karszt legnagyobb vízesése, és a falu közepén a házak között 14 m magasról zuhog alá. A vízesés látványa felvillanyozta a gyerekeket, szinte felüdültek a városlátogatás és a meleg után. Útközben a buszról megcsodáltuk Torna várát, majd Krasznahorka várát. Messze a hegytetőn állt, kíváncsiak lettünk volna rá, de sajnos be nem mehettünk, mert az évekkel ezelőtti tüzeset miatt még mindig zárva tart. Rozsnyóra érve a Ferences templom, a Tűztorony, a Városháza, Kossuth Lajos szobra, és a Nehrer-ház megtekintése után láttunk egy szökőkúttá alakított korabeli lóitatót is. A Tűztoronyba a kacsaringós lépcsőn feljutva körös-körül dombok, és völgyek látványa tárult elénk. Senki sem bánta a közel 150 lépcsőfokot, amit meg kellett tenni érte. Itt búcsúztunk el idegenvezetőnkől, Zoli bácsitól. A téren finom fagyalaltot fogyasztottunk, majd Rimaszombat felé vettük az irányt. A város mellett haladtunk el, de itt már nem álltunk meg. Órhalomnál léptük át a határt. Fél kilenckor értünk haza Tiszaalpárra fáradtan, de élményekben gazdagon.

A tematikus útvonal összefoglalása:

A „Felvidéki portya”, mint ahogy az elnevezés is sugallja, egy csapatnak a több állomásból álló külföldi útja. Átvitt értelemben régies kifejezés a "portya" szó, mint a "portyázik" ige származéka, azt a helyzetet írja le, amikor valakik egy adott helyet, vagy helyeket meghatározott céllal járnak be. A portyázók célja nem más, mint felderíteni, megfigyelni a célterületen lévő helyszíneket, épületeket, földrajzi helyeket, felszíni formákat, a célterületen élő emberek szokásait, hagyományait, életmódját. A megfigyelt jelenségekről információt szereznek, és magukkal viszik azt. Ezt figyelembe véve, a mi utunk valóban „portyázás” volt. Hiszen a csoportunk előre tervezett útvonalon, meghatározott céllal bejárta a Felvidék keleti részének történelmi városait a Zólyom – Besztercebánya – Dobsinai jégbarlang – Poprád – Szepesszombat- Késmárk – Ólubló – Magas-Tátra – Csorba-tó – Lőcse – Szepespatak- Kassa –Tornagörgő- Rozsnyó – Krasznahorka –Rimaszombat útvonalon. Megfigyelésünk szempontja volt a külhoni magyarok jelenlegi élethelyzete, szokásai, a nagy Magyarország történelmi emlékhelyeinek meglátogatása. Ezzel diákjaink nemzettudatának formálása, a nemzeti összetartozás érzésének elmélyítése volt a célunk. A tanulmányúttól elsősorban a tanulók magyarságtudatának, hazaszeretetének megerősödését vártuk, azt, hogy ne tekintsék idegeneknek a határon kívül élő magyarokat. A megszerzett ismeretek birtokában megértően viszonyuljanak a külhonban élő honfitársainkhoz.

III. Az értékelő szakasz bemutatása

A kint látott, hallott, tapasztalt dolgokat, a megszerzett tudást, az átélt élmények tapasztalatát másokkal is szeretnénk volna megosztani, ezért június 25-ére meghívtuk a szülőket, ismerőseinket egy hangulatos teadélutánra, ahol rövid kis műsor formájában összefoglaltuk mindazt, amit meg szeretnénk volna mutatni nekik. Itt felolvastuk az élménybeszámolóinkat, levetítettük a képekből készült kisfilmünket, elénekeltük a Felvidék himnuszát és az Összetartozás dalát, amit nem volt alkalmunk elénekelni a kinti iskolás csoporttal. Felidéztek a legvidámabb, legérdekesebb élményeinket. A Tiszaalpári

Hírmondó júliusi számában megjelentettünk egy cikket a pályázat megvalósításáról. A honlapra pedig feltettük a cikket és a hozzá kapcsolódó fényképeket.

IV. A vállalt fakultatív programok bemutatása

a. Külhoni csoporttal tervezett közös programok

A megszervezett program ellenére a Rozsnyói Református Alapiskolában nem fogadtak bennünket, így Kassán jártunk a Márai Sándor Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium és Alapiskolában. Sajnos egyéb elfoglaltságukra hivatkoztak, így itt is csak villámlátogatásra volt lehetőségünk.

b. Szepespatak szálláshelyen a helyi gyerekekkel közös sporttevékenységben vettünk részt. Fociztak a gyerekek.

c. A helyi termelő személy helyett, aki Rimaszombat környékén várt volna bennünket, egy kiemelkedő tevékenységet folytató, ismert helyi személlyel, Kovács Ágnessel a Rovás Központ igazgatójával találkoztunk és beszélgettünk Kassán a felvidéki magyarok életéről, kultúrájáról, az oktatás helyzetéről, a kinti diákok lehetőségeiről.

d. A Határtalanul! Barangoló digitális tartalomtárt használtuk az előkészítő órákon. Tanulóink az informatikateremben érdeklődésüknek megfelelően kereshettek feladatokat, a történelem, irodalom, néprajz, zene témakörében, melyek megoldásával közelebb kerülhettek a célországához, játszva szerezhettek új ismereteket.

e. A Rákóczi nyomában digitális tartalomtárban szereplő helyszíneken jártunk /Zólyom, Kassa, Késmárk/.

f. Az értékelő óra keretében a szülőknek teadélután szerveztünk, élménybeszámolót tartottunk.

g. Téma nap

Június 4-én minden órán a Felvidékhez kapcsolódó témákkal foglalkoztak a gyerekek. Földrajz, történelem, ének, magyar és nyelvi órákon és etika órán. A Trianon című film részleteit tekintették meg, a Felvidék földrajzával és közös történelmünkkel foglalkozott a földrajzot és történelmet tanító pedagógus. Egy útifilmet tekintettek meg a határon túli területekről.

Trianon című film részleteinek megismerése.

<https://www.youtube.com/watch?v=jrzcKcWhlBE&t=5380s>

Határtalan Felvidék - Felvidék 4K - Ismeretterjesztő úti filmet tekintettek meg a Felvidékről, melynek állomásai a mi kirándulásunkon is sorra kerültek. <https://www.youtube.com/watch?v=CJwntWKqWIY>

Irodalomórán Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője c. filmet vetítettük le.

Június 4-én délután a nemzeti összetartozás napján a hetedikes tanulók részt vettek a községi megemlékezésen, többen közülük szerepeltek a műsorban, énekeltek, táncoltak. Mások a koszorúzásban segítettek.

h. *Egyéb programelemekkel bővült a kirándulásunk:*

- Poprádra utazva megálltunk Szepesszombat központjában, ahol a 48-as emlékművet koszorúztuk meg,
- A fercsegi 300 éves hársfát látogattuk meg,
- A Tornagörgői vízesésben gyönyörködtünk.
- A krasznahorkai vár helyett, amely még mindig felújítás alatt van, a lublói várba kapaszkodtunk fel.
- A szepespataki sípályát látogattuk meg, és felmáztunk a hegyre

V. A támogatott programmal kapcsolatosan előírt kommunikációs tevékenység megvalósulásának bemutatása

Iskolánk honlapján (www.alpariskola.hu) a Pályázatok fülön belül, megtekinthető egy összefoglaló a programról, a megvalósítást segítő szervezetek logói, a Szakmai beszámoló, egy fotóválogatás az utazás, az előkészítő és az értékelő szakasz képeiből, a keletkezett egyéb dokumentumokból: fogalmazások, Felvidék- kalauz. Itt tekinthető meg a power point bemutató is, melyet a gyerekeknek is, és a szülőknek is levetítettünk az előkészítő szakaszban. A linkje: <https://www.alpariskola.hu/tamop314.html>

b) A Tiszaalpári Hírmondó 2025. júliusi számában egy rövid beszámoló megjelentetése.

c) A kirándulásról készült összefoglaló videó, amit az iskola honlapján, a következő linken lehet megnézni: <https://www.alpariskola.hu/tamop314.html>

I. Előkészítő óra képei

A Barangoló Okos doboz digitális interaktív anyagainak használata

Feladatlap készítése

A felvidék földrajzának megismerése -házi dolgozat

Iskander Goldnigro

A felidősként Magyarországra a 19. században kerülték az
egykézi leghygieiénesebb, azaz leghosszabb felidősként Magyarországra
vagy Telföld néven is felidősként.

[illegible]

A társas lényekben előfordulhat a dominancia, hiány, illetve több ragadozó megjelenése. A társas gazdálkodásban megfigyelhető szerepek között van a társasban békésen meglévő, passzív részvevőket elűzőben lények is, amelyeknek az elűzők által.

Reinholdt: Falsche Motti in gewisser Hinsicht

Útvonaltérkép készítése, amelyet a kirándulás után egészítünk ki képeinkkel

Válogatás a házi dolgozatokból

↳ Jelentős felvidéki magyar írók, költők
↳ Mátyás király - filozófus és költő,
fontos gondolkodó.

2) Gyendel Lajos - prózaíró, az egyik legismertebb felvidéki magyar író, művei a kisebbségi létéről, identitásról szólnak.

- Törsén tipád - halta, exsziasta,
a modern felületes líra egyik meg-
határozó alakja.

3. Hódossy Gyula, Beka L. Patrik, Szász Zoltán
- újabb nemzedék képviselői.

Modalni intermènsje

- o Irtalomi Skemle - fontos folyóirat

o Valligram Kiadó - Pozsonyban működött

A Fevidik irodalma

A felvilágosított magyar irodalom a Széchenyi-korban élő magyarokéval szembe fordított irodalmat jelent, amelynek története a 18. század és kezdetén, a 18. század elején, az 1798-as államhatár változása után kezdett igazán kialakulni, amikor a magyar nyelv és kultúra megpróbálták magukra venni nyelvüket és kultúrájukat egy idegen országban. A felvilágosított magyar irodalom fontos része a magyar irodalmi hagyományoknak, de sajátos kultúrát is jelent, amely az identitással és rendeltetéssel, hiszen egyetemes kultúrával a magyar és a szlovák kultúra közötti kapcsolat. Ez az irodalom nemcsak a hazánkról szóló eseményekről szól, hanem a modern világ kultúrájáról is. A felvilágosított irodalomnak a modern világ kultúrájáról is van szó, amely a modern világ kultúrájáról is szól, amely a modern világ kultúrájáról is szól.

A Székely Magyar Kirádom: Magyar földet nem engedtek, hogy az az iradalom nemcsak
"múltból, elcsúszhat" és "hasznát" és a fejedelem kultúra, amely a magyar nyelv és irodalom mag-
yarosodása is jelen van, azelőtt.

A chloride compound containing

A bländik, vaggja - ma Salsitina trillandið dli sína einu
sæðan bændil vinnu sína ítt a þagga bókunir. Þagga þar
þagga dýja, a 9 sínd rígt a vaggja þar. Þagga þar a þin-
ni - vaggja þar a Salsitina trillandið ma sína ítt bændil.

[illegible]

A fluturătoare este o insectă care trăiește în aer și are o viață scurtă. Este foarte frumoasă și are o culoare frumoasă. Este foarte ușor de observat și este foarte interesant să o studiezi.

Yonkers Falls

II. Témanap programja, képei

2025. június 4-én minden órán a Felvidékhez kapcsolódó témákkal foglalkoztak a gyerekek. Földrajz, történelem, ének, magyar és nyelvi órákon és etika órán.

A Trianon című film részleteit tekintették meg, a Felvidék földrajzával és közös történelmünkkel foglalkozott a földrajzot és történelmet tanító pedagógus. Egy útifilmet tekintettek meg a határon túli területekről.

Trianon című film részleteinek megismerése.

<https://www.youtube.com/watch?v=jrzcKcWhlBE&t=5380s>

Határtalan Felvidék - Felvidék 4K - Ismeretterjesztő úti filmet tekintettek meg a Felvidékről, melynek állomásai a mi kirándulásunkon is sorra kerültek.

<https://www.youtube.com/watch?v=CJwntWKqWIY>

Irodalomórán Mikszáth Kálmán: Szent Péter esernyője c. filmet vetítettük.

Június 4-én délután a nemzeti összetartozás napján a hetedikes tanulók részt vettek a községi megemlékezésen, többen közülük szerepeltek a műsorban, énekeltek, táncoltak. Mások a koszorúzásban segítettek.

Egy útifilm megtekintése

Peti bácsi előadása földrajzórán

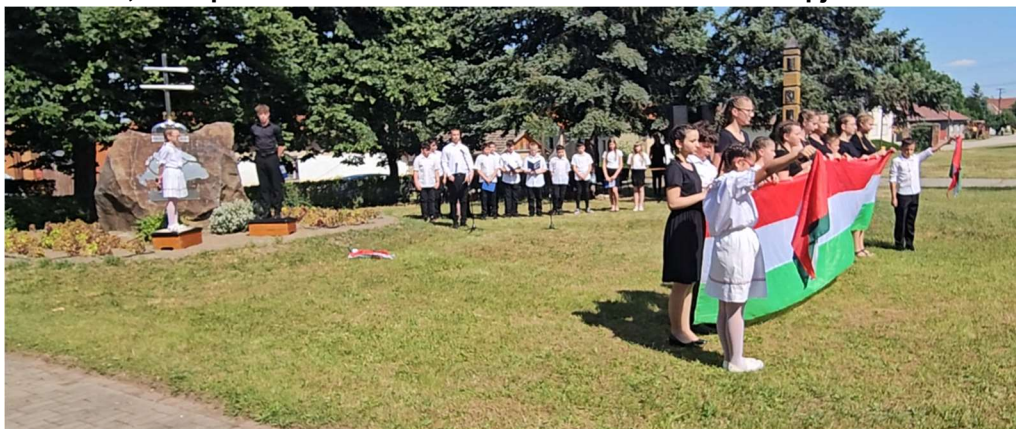
Felvidék Himnuszát tanultuk énekórán Éva nénivel

Szép Hazánk Felvidék,
Szálljon ez az ének.
Szálljon a világba,
Magyarnak, Testvérnek.

“Sötét felhőkből,
Esőt küld le ránk az ég,
Lemossa könnyeink,
Érted sírunk Felvidék.

Részvétel, szereplés és koszorúzás a nemzeti összetartozás napján

III. A kirándulás képei

1. nap

Indulás /autóbusz képe/

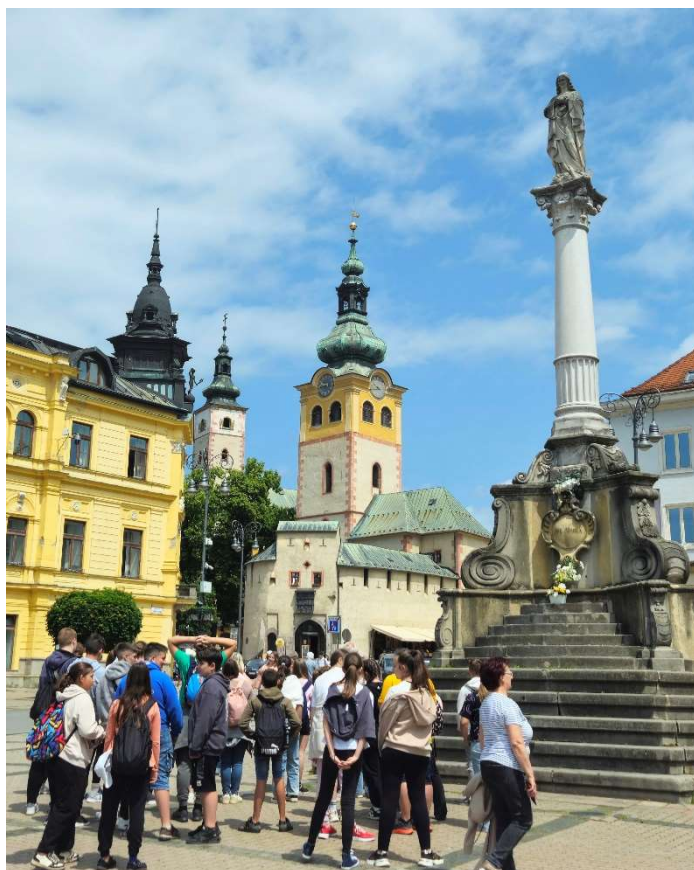

Zólyom

Besztercebánya

Várnegyed, vártemplom,

Thurzó-ház,

Beniczky-ház,

Dobsinai jégbarlang

Szepespatak

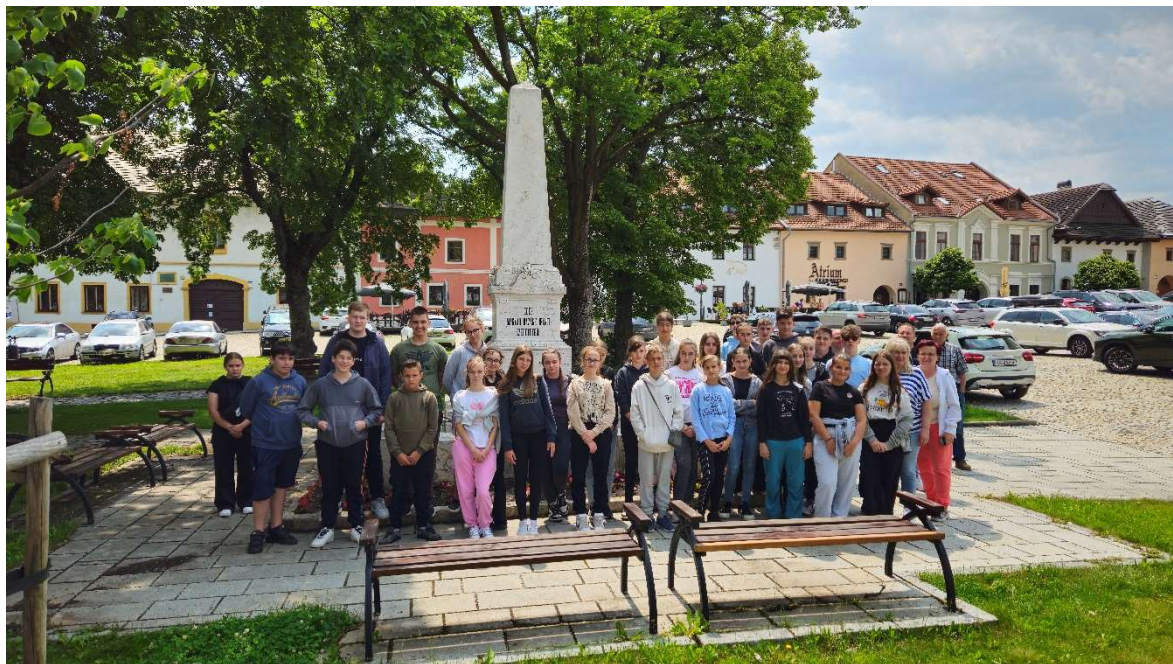

Vacsora

2. nap

Szepesszombat

300 éves hársfa

Poprád

Tátra Múzeum

Belvárosi sétá

Késmárk

Thököly vár

Evangelikus templom

Ólubló vár

Csorba-tó

3. nap

Lőcse /autóbusz képe/

Szent Jakab templom

Városháza

Thurzó-ház.

Szlovák Paradicsom

4. nap

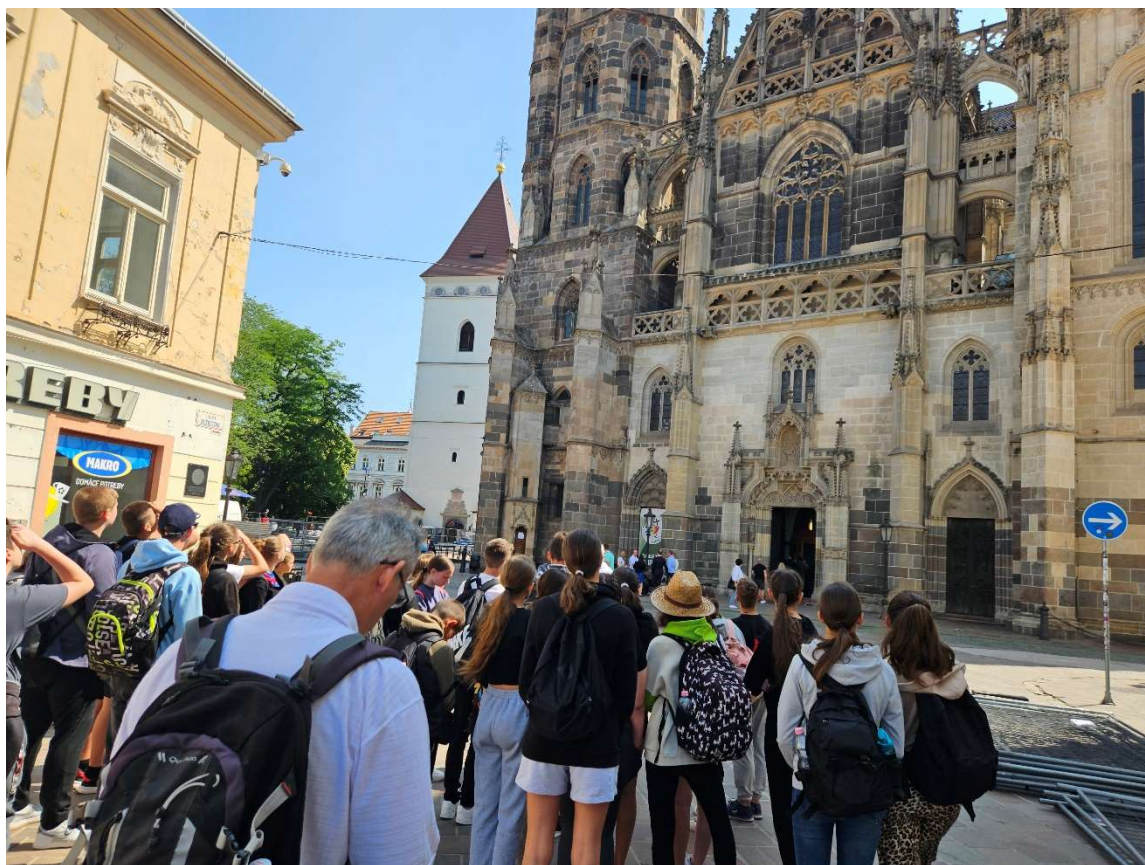
Kassa / Találkozás Kovács Ágnessel a Magyar Jelenlét Házában, Rovás
Központban

Látogatás a Márai Sándor Alapiskolában

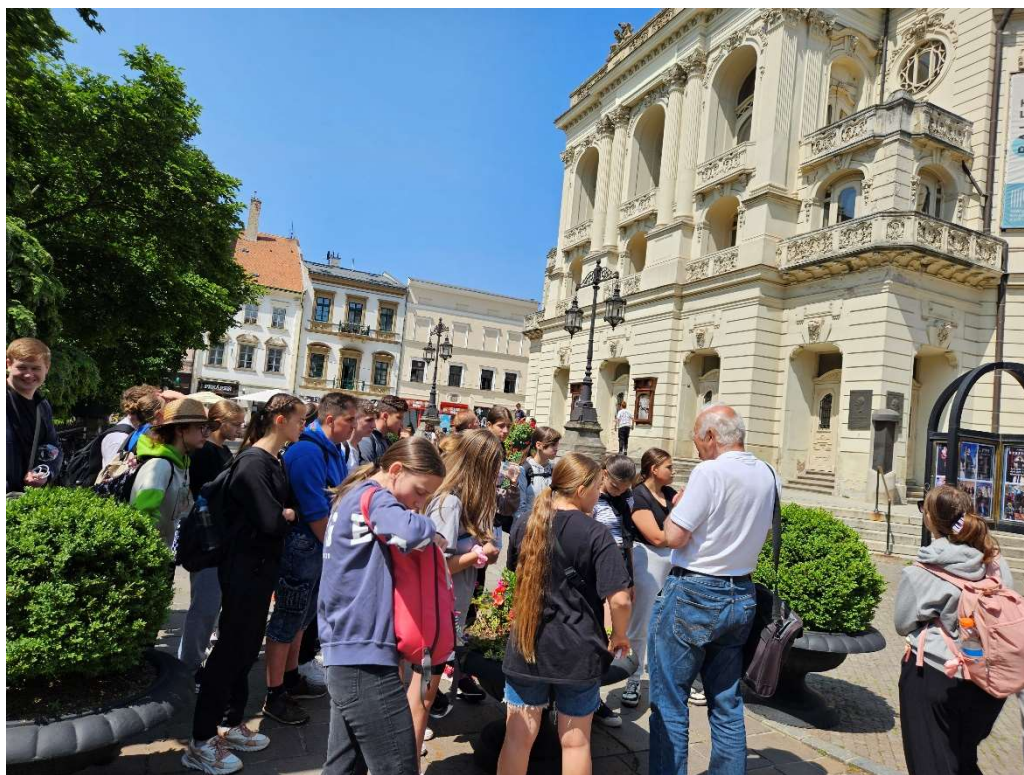
Szent Erzsébet Székesegyház, Rákóczi kriptája, Orbán torony,

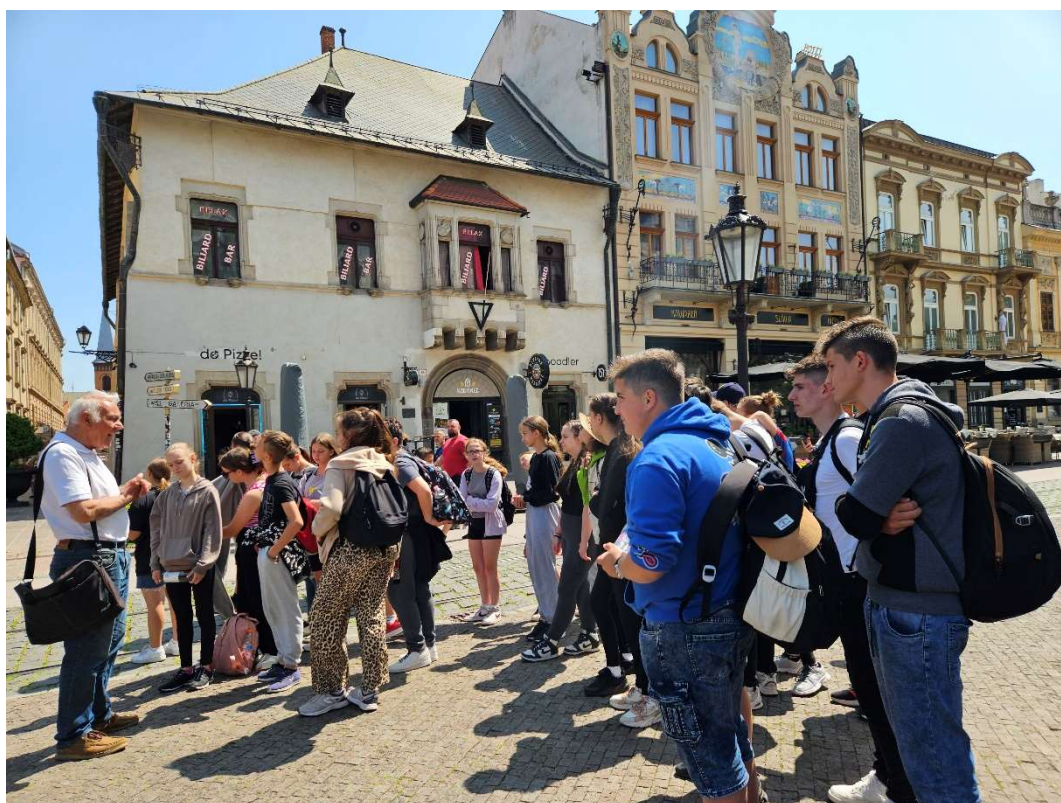
Szent Mihály kápolna,

Nemzeti Színház,

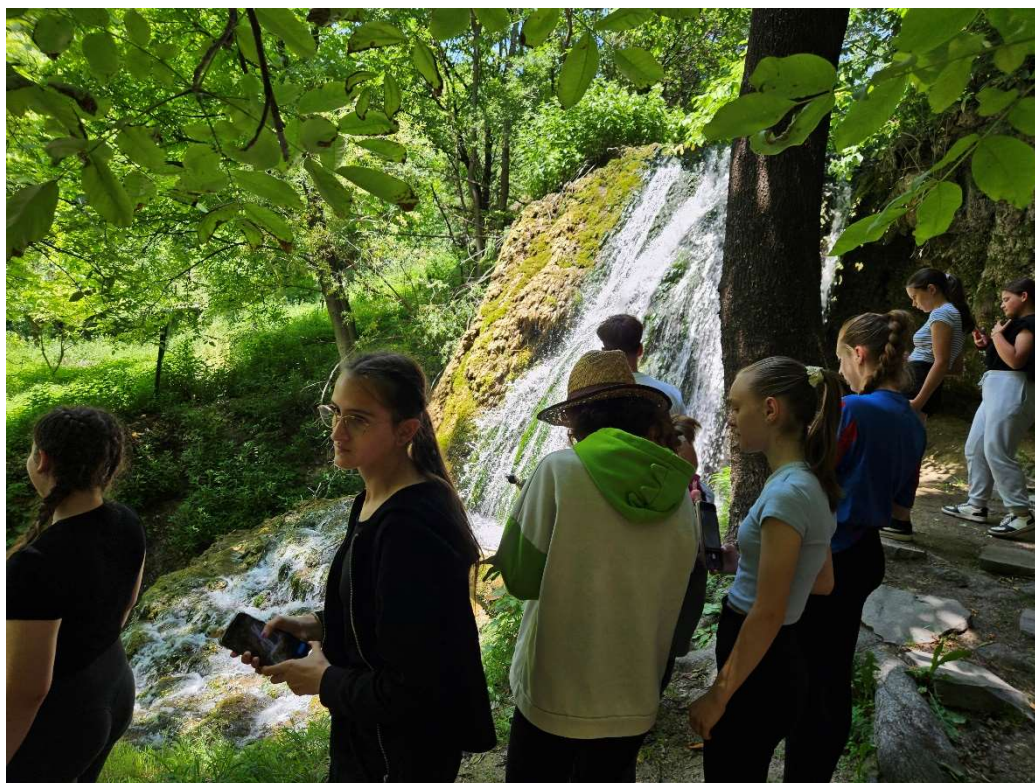
Thurzó ház

Rodostói ház

Tornagörgői vízesés

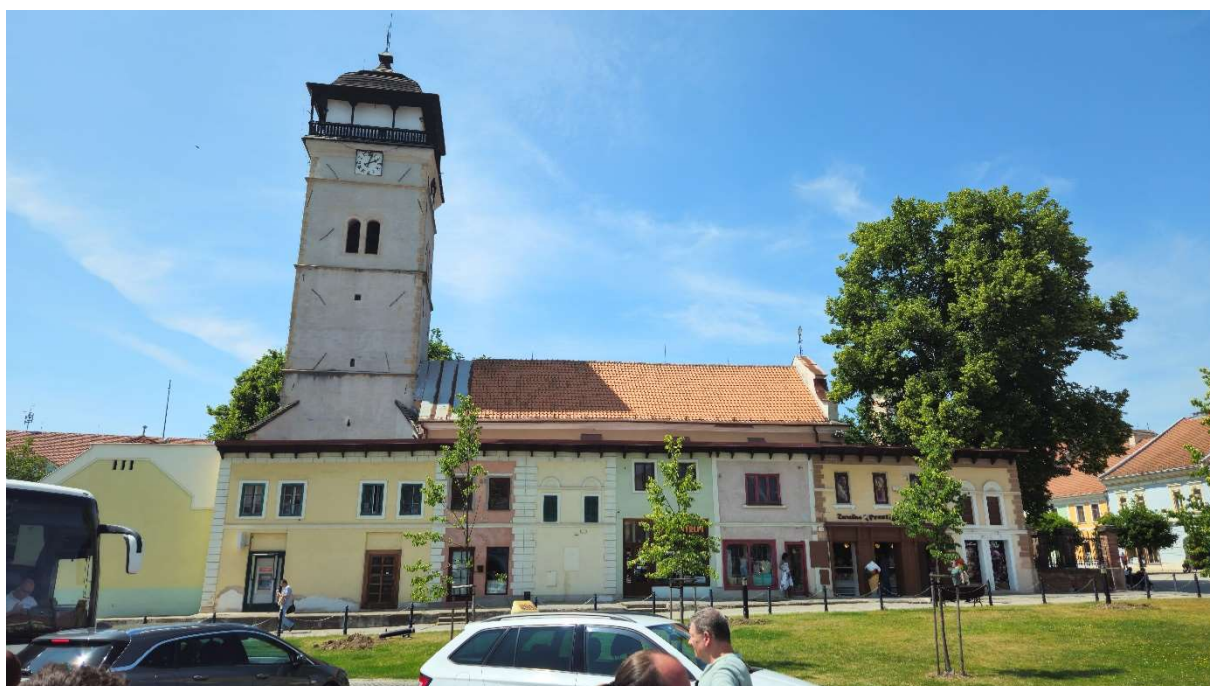

Rozsnyó

Ferences templom

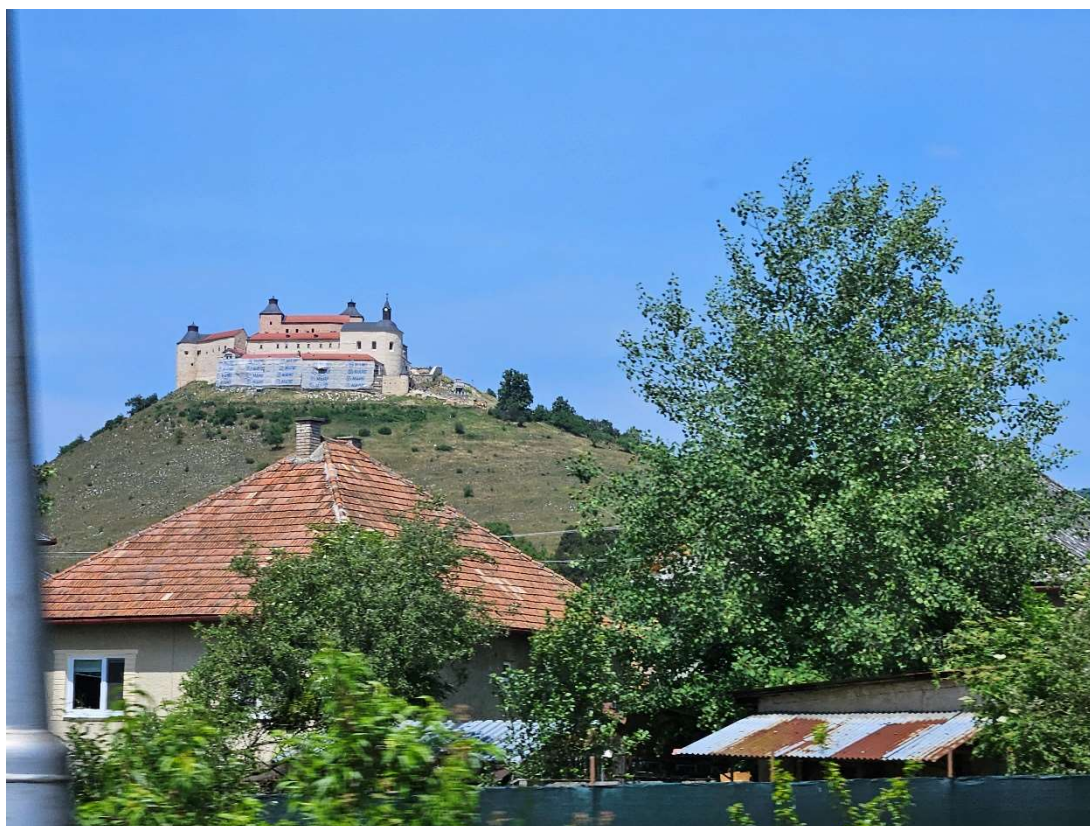
Tűztorony

Városház, Nehrer-ház

Krasznahorka vára

IV. Értékelő óra képei

A „Határtalanul” 4 nap Felvidék keleti részén projekt értékelő órája

1. Az esemény megnyitása
2. A tanulók eléneklik a Felvidék himnuszát
3. Egyéni élménybeszámolók felolvasása

Vései Vanessza

Rácz Réka

Gémes Vivien

Kardos Leila

Mata Stefánia

Fekete Máté

Horváth Enikő

4. Az útfilm megtekintése
5. Az Összefogás dalának eléneklése

Tiszaalpár, 2025. június 25.

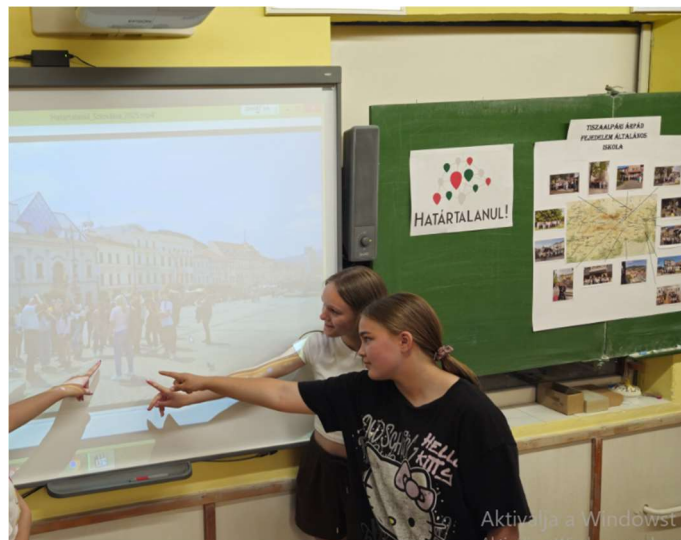
Dömötörné Tar Margit
projektvezető

Értékelő óra programja

Élménybeszámoló

Projektorral támogatott élménybeszámoló

Legkedvesebb élményem-Fogalmazás írása

A fogalmazások felolvasása

Szülőknek készült videó bemutatása az útról

A Felvidék himnuszának és az Összetartozás dalának eléneklése-próba

A Felvidék himnuszának és az Összetartozás dalának eléneklése a vendégeknek

Élménybeszámoló:

Vései Vanessa 7. b osztályos tanuló

Határtalanul Felvidéken
élménybeszámoló

Mást a Határ lalanyul Felvidéken program 4 napos kirándulásunk élménybeszámolóját hallhatjátok.

2025. jún. 13-án kedden reggel, megkezdjük kirándulásunkat Felvidékre. Először megállunk Zólyom volt ahol megtekintettük a várat. Következő állomásunk Besztercebánya volt, városnézés, a vármegyed, Thurzó-ház, Beniczky-ház, majd a Hatály-ház megtekintése. Délután a hegyekben utaztunk, ahol hosszú séta után felértünk a Dobsoni-jégbarlangba. Nagyon szép látvány volt a befagyott vízcsök és illetve csopókra hasonlító jégképződmények. Hűdeg, körülbelül $3-6^{\circ}\text{C}$ volt. A barlangban az erdő szélén volt egy szünetes bódé itt álltunk meg hűtőmágnest és egyéb dolgokat venni. Innen Szepesszabolcra mentünk ahol a szállásunk volt. Az épületek egy kis park vette körül.

A második napon a 7. évfolyos reggelünk után Poprádra vittük az iskolát. Itt megtekintettük egy 300 éves, 18, 30 m magas, 7 m-es körülmű csücskű porszék. Következő megállunk Szepesszabolcra volt, ahol emlékszel szobrot láttunk az 1848-as emlékműre. Majd megtekintettük Poprádra a városnézés után bentmentünk a Tátra Múzeumba. Itt megtekintettük a Poprádi fejedelmek sírjainak másolatát, illetve az eredeti sír gerendáját is. Ezután Késmárkra utaztunk ahol az evangélikus fatemplomot és a Thakály-várat is megtekintettük. Ezután Óbudá felé utaztunk itt a Lukla várat tekintettük meg. Felmentünk a legmagasabb tornyba, ahol gyönyörű kilátás nyílt a hegyekre. Tovább folytattuk utunkat a Csorba-tóhoz, ahol a körül sétálva a Magas-tóra növény és állatvilágban gyönyörködhetünk. A tóra után onnét Szepesszabolcra a szállásunkra indultunk.

A harmadik napon reggel tovább utaztunk ami az UNESCO világörökség része. Megtekintettük a várost majd a Szent Jakab templomot, amely a történelmi. Ma egyik legszebb temploma. Belül a főoltár és a Pál mester alkotása, mely a világ legmagasabb oltára. Ezt követően megtekintettük a főteret a városházát és a Thurzó-házat. Ez után egy hosszú útra indultunk a Szlovák Paredi csomaba, ahol tíz kőben emlékeztet, gyökökben boldogultunk, de megért, mert felértünk a Kilátóba, ahonnan szemelvény szép kilátás nyílt délk a környékre. A

túra után visszautaztunk a szállásra vacsorázni.

A negyedik napon reggel után Kassára Szlovákia második legnagyobb városába utaztunk. Először a Móra Sándor Állatparki látogatunk, majd a Móra Jelenet. Házaon látunk. Majd Magyar Jelenet. Házaon látunk. Kovács Ágnes a Pórási Kárpát egyik főbb tagja fogadott bennünket ahol a Szlovákban, Kassán élő magyar diákok tanácsát elterelő beszélgettünk. Ezután városházára indultunk ahol megtekintük a főteret, Szent György Székelyházat, Rákóczi Kriptáját ahol emlékszel szobrot helyezettük el. Ezután Következett az Arban tarany. Nemzeti Színház, Thurzó ház, Rodostói ház. Utaztunk Következő megállójá Rozsnyó volt. Utiközben megálltunk a Tormaöreg: vízcsök, mely a Szlovák. Karsat legnagyobb vízcsök. A falu Kassán volt találhatta az a 14 m magas, keskeny Rozsnyón megtekintük a Ferences templomot, a Városházát, Kassán Lajos szobrát, a Nehéz-házat és a Történetet, aminek elmentünk a főtérbe. Majd Rimaszombatba mentünk. Ezután hazá indultunk Tiszaalpárra, ahova este 8-8:30 körül érkezünk.

Az egész kirándulás egy felejthetetlen élmény volt mindkét számára. Remekül szép helyet láttunk és érdekes információkat tudtunk meg Felvidék természetéről, kultúrájáról és történelméről.

Horváth Enikő 7. b osztályos tanuló

Rácz Réka 7. a osztályos tanuló

Telvideken utaztam

Is iskolán megpályáztam egy Telvidéki kirándulást, amit el is nyertünk. Előre nap megálltunk Benten-ebanyn, ahol megnéztünk számos nép épületet. Egy óra réta után tovább mentünk a Dobrinai jégbarlangba. A barlangban kiválóan a legnagyobb jégképződmények voltak. A nap véger, mentünk a nállásra. Következő napon negy helyre is mentünk, kezdünk Poprádon, ahol egy történelmi múzeumban voltunk. Utána Kősmárk városában két templomot jártunk be. Majd a Gorbato, amit a Tatra-hegység egyik legnevelő látványának tartanak. Ezen a napon még dubló várat fedestük fel. Harmadik napunk kicsit rövidebb volt, mivel csak két helyszínt nértünk meg. Először Hócsén sétáltunk, majd túráztunk a szlovák paradicsomban. Eljött az utolsó nap, amikor hazaindultunk, de útközben megálltunk Lávorn helyen. Először Kassa nagy városát jártuk körbe, majd Komagörögön egy csodás vízerért láttunk. Végül Rozonyon voltunk. Nekem nagyon tetszett a kirándulás, és nagyon visszamennék!

Dobrinai jégbarlang

En a 4 nap gyönyörű élményekkel és helyekkel volt tele, így nekem is az a kirándulás voltam, hogy ami tetszett a legjobban? De ha mindenképpen választanom kéne, én a Dobrinai jégbarlangot mondanám.

Egy nagyon magas és nagyon elhatárolt barlangszélességgel kezdődött az élményem. Az helyeken ismételhető volt, az az egész hűvös, hideg levegő. Mind kijött mentünk arról kíváncsi volt, de amikor az út vezetett, nekem talán az a legjobban, az addig mindenről állt a fák mindenén átváltott a jég. A barlang jégképződése annak köszönhető, hogy hosszú ideig ezeken a jég alatt maradtak, így a kőzetek is megfagy, és a földi jég is alul b. Mindent megálltunk és láttunk jégképződést. Hallgattunk pár érdekeset a barlang kőzetekről, műveiről és egy jégképződésről. Láttam néhány se-mek, ahol kőzetek mellett volt a jég, és volt jég alatt is, ami kőre olyan volt mint egy jégcsomó. Láttunk fák, kőket és sziklákat, amelyek jég alatt is, mint egy megfagyott szikla. A jég a legkisebb nem volt hosszú vagy széles, mint a jégcsomó, hanem az a fűző voltam benne.

Összegezve egy gyönyörű hely, amit csak ajánlani lehet, a nagyon nagyon szép csodás látást, és élményt nyújt.

Horváth Enikő 7/b